

G [REDACTED] dnia 21 kwietnia 2017 roku

Sygn. akt D-13/17

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w G [REDACTED]

w składzie

Przewodniczący : Joanna Andryskowska

Członkowie : Anna Żółtańska - Figiel

Marcin Łopaciński

z udziałem protokolanta: *Dominika Chesowarskiej*

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 21 kwietnia 2017 r. w G [REDACTED] sprawy ze skargi J [REDACTED] M [REDACTED] na działania radcy prawnego T [REDACTED] F [REDACTED], na skutek odwołania wniesionego w dniu 22 lutego 2017 roku od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w G [REDACTED] o umorzeniu dochodzenia z dnia 28 grudnia 2016 roku, sygn. akt R [REDACTED] na podstawie art. 437 § 1 Kodeksu postępowania karnego, w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. nr 233 z późn. zm.)

postanawia

uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w Gdańsku o umorzeniu dochodzenia z dnia z dnia 28 grudnia 2016 roku, sygn. akt R [REDACTED] i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący składu

[REDACTED]

Członkowie składu

[REDACTED]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2016 roku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w G [REDAKTOWANE] Anna Kłosowska, po przeprowadzeniu dochodzenia na skutek zawiadomienia J [REDAKTOWANE] M [REDAKTOWANE] w sprawie radcy prawnego T [REDAKTOWANE] Ł [REDAKTOWANE], na podstawie art. 17 § 1 k.p.k., w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (tj.Dz.U. z 2010r. nr 10 poz. 65 z późn. zmianami) – umorzyła dochodzenie w sprawie zawinionego, nienależytego wykonywania zawodu radcy prawnego oraz popełnienia czynu sprzecznego z zasadami etyki radcy prawnego, polegającego na tym, że będąc pełnomocnikiem z urzędu w sprawie o sygn. akt [REDAKTOWANE] o zapłatę nie dopełnił swoich obowiązków jako pełnomocnik, prowadząc sprawę bez zawiadomienia i udziału Skarżącego, a także nie poprowadził w tej sprawie sprawy apelacyjnej tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (tj.Dz.U. z 2010r. nr 10 poz. 65 z późn. zmianami) w zw. z art. 22 pkt. 4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W uzasadnieniu tegoż rozstrzygnięcia ustalono, że radca prawny T [REDAKTOWANE] Ł [REDAKTOWANE] został ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu J [REDAKTOWANE] M [REDAKTOWANE] w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym G [REDAKTOWANE] w G [REDAKTOWANE] (następnie sygn. [REDAKTOWANE]). Skarżący nie zgadzając się z nakazem zapłaty wydanym na rzecz Gminy Miasta G [REDAKTOWANE] Z [REDAKTOWANE] odwołał się od niego i wniósł o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu. Radca prawny T [REDAKTOWANE] Ł [REDAKTOWANE] po otrzymaniu pisma o wyznaczeniu go pełnomocnikiem z urzędu zapoznał się z aktami sprawy oraz stawiał na rozprawie. Biorąc czynny udział w postępowaniu sądowym doprowadził do wyroku, w ponad 50% oddalającego roszczenia powoda. Skarżący zarzucił radcy, że ten nie powiadomił go o ustanowieniu pełnomocnika z urzędu i nie skontaktował się z nim przed rozprawą, czym uniemożliwił mu ustalenie linii obrony w postępowaniu. Jednocześnie Skarżący potwierdził, że podróżował liniami Z [REDAKTOWANE] bez biletu. Radca prawny przyznał w swoich wyjaśnieniach, że faktycznie nie kontaktował się ze Skarżącym przed rozprawą. Radca prawny wskazał, że po zapoznaniu się z aktami sprawy stwierdził, że Skarżący w sprzeciwie do nakazu zapłaty nie złożył żadnych zarzutów do nakazu zapłaty, w tych okolicznościach w jego ocenie sprawa była prosta i oczywista, a wszystkie informacje znajdowały się w aktach sprawy. Po doręczeniu radcy prawnemu wyroku wystąpił on o jego uzasadnienie oraz o nadesłanie wyroku wraz z uzasadnieniem. Po otrzymaniu wyroku wraz z uzasadnieniem radca prawny przesłał go Skarżącemu z informacją o formalnej możliwości złożenia apelacji, a także podając numer kontaktowy do siebie. W piśmie wskazał także, że w jego opinii wnoszenie apelacji w niniejszej sprawie jest bezprzedmiotowe. Po otrzymaniu ww. pisma od radcy prawnego Skarżący, nie kontaktując się z nim sam sporządził i złożył apelację. Po analizie akt sprawy sądowej o sygn. [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] oraz protokołu Rozprawy przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym Rzecznik stwierdził, że Skarżący wypowiedział pełnomocnictwo radcy prawnemu [REDAKTOWANE], w piśmie zawierającym apelację. Tymczasem Sąd wezwał radcę prawnego T [REDAKTOWANE] Ł [REDAKTOWANE] do uzupełnienia braków formalnych apelacji poprzez wskazanie przedmiotu zaskarżenia, określenie w jakim zakresie skarży wyrok oraz dołączenie odpisu apelacji. W odpowiedzi na to wezwanie radca prawny Tomasz Łukowski wyjaśnił, że autorem apelacji jest Skarżący, zaś pełnomocnik nie ma z nim kontaktu. Radca prawny zwrócił się też do Sądu z wnioskiem o przesłanie wezwania do uzupełnienia

braków formalnych bezpośrednio do Skarżącego. Sąd, nie przesyłając wezwania do uzupełnienia braków do Skarżącego, odrzucił apelację Skarżącego

Rozważając cały materiał dowodowy zebrany w sprawie Rzecznik Dyscyplinarny uznał; że radca prawny T. [REDAKTED] [REDAKTED] po otrzymaniu informacji o ustanowieniu go pełnomocnikiem procesowym w sprawie, powinien poinformować o tym Skarżącego. Radca prawny nie uczynił tego, jednakże biorąc pod uwagę, iż zapoznał się z aktami sprawy oraz przedmiotem sprawy Rzecznik uznał, że społeczna szkodliwość tego czynu jest znikoma. Rzecznik Dyscyplinarny wskazał, że radca prawny brał udział w postępowaniu sądowym, wystąpił o uzasadnienie wyroku, przesłał Skarżącemu odpis wyroku wraz ze wskazaniem kontaktu do siebie. W powyższej sprawie Rzecznik wziął po uwagę także to, że jak sam stwierdził Skarżący wypowiedział on pełnomocnictwo T. [REDAKTED] [REDAKTED] w chwili składania apelacji, a mając możliwość kontaktu z pełnomocnikiem zaniechał jego.

Zgodnie z pouczeniem, pismem z dnia 22 lutego 2017 roku Skarżący złożył Odwołanie od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2016 roku o umorzeniu dochodzenia w sprawie R. [REDAKTED] Zaskarżonemu postanowieniu, zarzucając naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 7 k.p.k w zw. z § 3 ust. 1 Uchwały nr 98/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w G. [REDAKTED], po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2017 roku sprawy radcy prawnego T. [REDAKTED] [REDAKTED] sygn. akt D 13/2017, na skutek „Odwołania” J. [REDAKTED] M. [REDAKTED] na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (tj.Dz.U. z 2010r. nr 10 poz. 65 z późn. zmianami) postanowił uchylić postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w G. [REDAKTED] o umorzeniu dochodzenia z dnia 28 grudnia 2016 roku.

Sąd w przedmiotowej sprawie uznał, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, wydając postanowienie o umorzeniu dochodzenia, nieprawidłowo uznał, że w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, ponieważ społeczna szkodliwość czynu radcy prawnego jest znikoma tj. do przesłanki umorzenia dochodzenia określonej w art. 17 § 1 pkt. 3 k.p.k..

Bezspornym w niniejszej sprawie było bowiem, że radca prawny T. [REDAKTED] [REDAKTED] nie poinformował J. [REDAKTED] M. [REDAKTED] o; fakcie ustanowienia go pełnomocnikiem z urzędu, terminie posiedzenia Sądu wyznaczonego w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym G. [REDAKTED] w G. [REDAKTED] sygn. [REDAKTED] treści orzeczenia Sądu w ww. sprawie. Pierwszy kontakt radcy prawnego z [REDAKTED] M. [REDAKTED] nastąpił po otrzymaniu przez pełnomocnika odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem. Pełnomocnik, po otrzymaniu korespondencji, przesłał J. [REDAKTED] M. [REDAKTED] odpis wyroku z uzasadnieniem z rekomendacją, by ten nie wnosił od orzeczenia środka zaskarżenia.

Nie budziło wątpliwości ani Rzecznika Dyscyplinarnego, ani Sądu to że radca prawny jako pełnomocnik profesjonalny powinien informować swojego Klienta ustanowieniu go pełnomocnikiem w sprawie oraz o terminach jawnych posiedzeń Sądu. Naruszenie ww. obowiązków stanowi uchybienie dyscyplinarne naruszające art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. W przedmiotowym stanie faktycznym uznanie, że działanie pełnomocnika charakteryzowało się znikomą społeczną szkodliwością czynu określoną w art. 17 § 1 pkt. 3 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 i 115 k.k. (a stosowanej odpowiednio w postępowaniu dyscyplinarnym na mocy odesłania zawartego w art. 74¹ pkt. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych), skutkowało by zaś tym, że nie mielibyśmy do czynienia

z przewinieniem dyscyplinarnym. W opinii Sądu, w przedmiotowym stanie faktycznym niewątpliwie doszło do naruszenia przez radcę prawnego zasad rzetelnego, zgodnego z dobrymi obyczajami i zasadami etyki zawodowej prowadzenia postępowania. Radca prawny swym postępowaniem uniemożliwił Klientowi udział w postępowaniu toczącym się przed Sądem, pozbawił go tym samym możliwości składania istotnych z jego punktu widzenia wniosków dowodowych, a także oświadczeń. Wyznaczenie pełnomocnika procesowego nie pozbawia strony możliwości samodzielnego działania w sprawie, tej zaś możliwości, poprzez zaniechania radcy prawnego T [REDACTED] Ł [REDACTED] został pozbawiony Skarżący. W opinii Sądu rodzaj i charakter naruszonego przez radcę prawnego dobra nie daje podstawy do uznania, że pełnomocnik nie popełnił przewinienia dyscyplinarnego. Sąd zważył także argumenty Rzecznika Dyscyplinarnego związane z brakiem szkody po stronie Skarżącego wywołanej działaniem radcy prawnego i doszedł do przekonania, że mogą stanowić one podstawę do zastosowania w niniejszej sprawie najłagodniejszego środka odpowiedzialności dyscyplinarnej – ostrzeżenia dziekańskiego, przewidzianego przepisem art. 66 ust. 1 ustawy o radcach prawnych. Wskazany środek dyscyplinarny może mieć zastosowanie w przypadku przewinień dyscyplinarnych „mniejszej wagi” lub „gdy okoliczności sprawy wskazują, że ostrzeżenie będzie wystarczającym środkiem dyscyplinującym” radcę prawnego. Analizując dorobek orzeczniczy sądów dyscyplinarnych poświęcony instytucji wypadku mniejszej wagi jako okoliczności umożliwiającej umorzenie postępowania dyscyplinarnego, stwierdzić należy, iż przyjmuje się zgodnie, że aczkolwiek ustawodawca nie wskazał definicji przewinienia dyscyplinarnego mniejszej wagi, to należy przyjąć, że chodzi tu o sytuacje, w których stopień społecznej szkodliwości czynu ulega zmniejszeniu wskutek przewagi elementów łagodzących o charakterze przedmiotowo-podmiotowym, w szczególności niewielkiej szkodliwości zachowania dla zawodu prawniczego oraz niewielkiego stopnia zawinienia. Inaczej rzecz ujmując, możliwość przyjęcia wypadku mniejszej wagi należy wiązać z oceną, że okoliczności czynu - ze względu na zespół znamion - charakteryzują się przewagą czynników łagodzących, pozwalających uznać, iż szkodliwość czynu (szkodliwość przewinienia dla publicznego wizerunku zawodu i roli adwokata) oraz stopień zawinienia są niewielkie (nieznaczne). Bez wpływu dla zakwalifikowania przewinienia dyscyplinarnego jako wypadku mniejszej wagi pozostają natomiast okoliczności leżące poza czynem, na przykład poprzednia karalność lub niekaralność dyscyplinarna, czy też zachowanie po popełnieniu czynu (wyroki z dnia 3 września 2003 r., SNO 46/03; z dnia 3 lutego 2005 r., SNO 3/05; ; z dnia 8 lutego 2011, SNO 1/11; z dnia 28 lutego 2014 r.; SNO 1/14, z dnia 18 czerwca 2015 r., SNO 33/15; z dnia 27 sierpnia 2015 r. SNO 48/15 i powołane tam orzecznictwo). Przewinienie dyscyplinarne powinno cechować się stopniem społecznej szkodliwości większym niż znikomy przejawiającym się zwłaszcza w wywarciu ujemnego wpływu w zakresie wykonywania zawodu albo na jego godność. W postępowaniu dyscyplinarnym stosuje się bowiem odpowiednio instytucje prawa karnego materialnego, w szczególności co do zasady odpowiedzialności na zasadzie winy, przesłanek winy, reguł wyłączenia odpowiedzialności karnej oraz konstrukcji stopnia społecznej szkodliwości deliktu dyscyplinarnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2003 r., SNO 52/05, z dnia 5 listopada 2003 r., SNO 67/03 oraz z dnia 17 czerwca 2008 r., SNO 46/08 oraz z dnia października 2008 r., SNO 75/0 - nie publ.).

Zarówno ocena, czy stopień szkodliwości społecznej czynu jest większy niż znikomy, jak również czy przewinienie dyscyplinarne jest przypadkiem mniejszej wagi wymaga kompleksowej oceny znamion przedmiotowych i podmiotowych przewinienia dyscyplinarnego i możliwe są w wypadku każdego przewinienia dyscyplinarnego. Przyjęcie

wypadku mniejszej wagi jest niczym innym jak rozstrzygnięciem o kwalifikacji prawnej przewinienia. (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 października 2015 r. SNO 58/15).

Podkreślić wszakże należy, że zgodnie z brzmieniem art. 66 ust. 1 ustawy o radcach prawnych wniosek o ukaranie radcy prawnego ostrzeżeniem dyscyplinarnym jest kompetencją Rzecznika Dyscyplinarnego. Wskazana zaś przez Rzecznika Dyscyplinarnego podstawa umorzenia dochodzenia dyscyplinarnego w postaci art. 17 § 1 pkt. 3 k.p.k. nie stanowi prawnoprocesowej podstawy do skierowania wniosku do Dziekana OIRP w celu udzielenia ostrzeżenia dziekańskiego.

W związku z powyższym, z uwagi na błędną kwalifikację czynu radcy prawnego, zdaniem Sądu brak było podstaw do umorzenia dochodzenia w niniejszej sprawie tj. o czyn określony w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (tj.Dz.U. z 2010r. nr 10 poz. 65 z późn. zmianami), a także naruszenia art. 6 Kodeksu Zasad Etyki Radcy Prawnego, zaś uchylene przedmiotowego postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 28 grudnia 2016 roku jest uzasadnione.

Wskazując więc na powyższe, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji. Na powyższe postanowienie nie przysługuje środek odwoławczy.

Przewodniczący składu:

Joanna Andryskowska

Członkowie składu:

Anna Żółtańska – Figiel,

Marcin Łopaciński

